ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ (ប.គ.ព)
សម្រាប់ផលិតកម្ម និង អាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ

រៀបចំដោយ៖ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

សហការគាំទ្រ និងឧបត្ថម្ភដោយ

Australian Aid · CAVAC Innovation in Agriculture · JICA · RSPP Quality Seed, Quality Rice

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ១០០០ ក្បាល ក្រោមជំនួយរបស់កម្មវិធីការ៉ាក់

ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២

អារម្ភកថា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភានៅតែចាត់ទុកវិស័យកសិកម្ម ជាវិស័យអាទិភាពដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ធានាសន្តិសុខស្បៀង និងជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ។ ដោយមើលឃើញសក្តានុពលដ៏ធំធេងរបស់វិស័យកសិកម្មជាពិសេសដំណាំស្រូវ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្ហាញពីជំហរគាំទ្រលើផលិតកម្មដំណាំស្រូវតាមរយៈគោលនយោបាយស្តីពី**ការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករនៅឆ្នាំ២០១០**។ ព្រមជាមួយនឹងកំណើនទាំងផលិតកម្ម និងការនាំចេញដែលមាននិន្នាការកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាហេតុធ្វើឱ្យសេចក្តីត្រូវការគ្រាប់ពូជស្រូវគុណភាពល្អ ក៏មានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ។

កន្លងមក ប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់មានប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ជាក់គុណភាពពូជដំណាំគ្រប់ប្រភេទដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍នៅលើទីផ្សារ ហើយមិនទាន់មានធនធានមនុស្ស និងហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ជាក់គុណភាពការធ្វើផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជដំណាំឱ្យពេញលេញ និងទូលំទូលាយ ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានកង្វះគ្រាប់ពូជសុទ្ធមានគុណភាពល្អ សម្រាប់ដាំដុះ ហើយកសិករមិនសូវមានភាពជឿជាក់លើគុណភាពគ្រាប់ពូជដែលចរាចរនៅលើទីផ្សារ។

ដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្ត និងទទួលបានពូជដំណាំមានគុណភាពល្អសម្រាប់ប្រើប្រាស់ **ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ** ដែលសរសេរអក្សរកាត់ **ប.គ.ព** ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមានការផ្តល់ធាតុចូលសំខាន់ៗ និងចូលរួមកែលម្អពីថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អ្នកជំនាញមកពីនាយកដ្ឋានក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី(CAVAC) ទីភ្នាក់ងារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន(JICA) វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវស្រូវអន្តរជាតិប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា(IRRI-Cambodia) និងកម្មវិធីជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ(MAFF-NIO for Rice-SDP)។

សៀវភៅស្តីពី **ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ** នឹងផ្តល់នូវព័ត៌មានលម្អិតទាក់ទងទៅនឹងរចនាសម្ព័ន្ធប្រតិបត្តិ នីតិវិធី លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ជាក់គុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះក្រសួងការបរទេសនិងពាណិជ្ជកម្មនៃប្រទេសអូស្ត្រាលី(DFAT) និងទីភ្នាក់ងារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន(JICA) ដែលបានឧបត្ថម្ភដល់ការរៀបចំចងក្រង និងបោះពុម្ពសៀវភៅនេះឡើងជាជំហ៊ានដំបូង។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មសូមស្វាគមន៍នូវរាល់យោបល់កែលម្អលើចំណុចខ្វះខាតពីសំណាក់អ្នកអានដើម្បីកែសម្រួលឱ្យសៀវភៅនេះកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងសង្គតិភាព នៅពេលបោះពុម្ពលើកក្រោយ ។

ថ្ងៃ សុក្រ ១៣ រោច ខែ ចេត្រ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស ២៥៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២២

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បណ្ឌិត ងិន ឆាយ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេស ប.គ.៣

ល.រ	ឈ្មោះ	តួនាទី	ស្ថាប័ន
១	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ងិន ឆាយ	ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២	បណ្ឌិត គង់ គា	ប្រធាននាយកដ្ឋានដំណាំស្រូវ	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
៣	លោក អោម ពេជ្រ	ប្រធាននាយកដ្ឋានពូជដំណាំ	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
៤	លោកស្រី ស្រ៊ុន ខេម៉ា	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានពូជដំណាំ	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
៥	បណ្ឌិត ម៉ាក់ ច័ន្ទរតនា	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានពូជដំណាំ	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
៦	លោកស្រី ប៉ាន់ សុដាវី	ប្រធានការិយាល័យនៃនាយកដ្ឋានពូជដំណាំ	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
៧	Mr. Edo Lin	ប្រធានផ្នែកភាពប្រកួតប្រជែង	កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី (CAVAC)
៨	លោកស្រី ជី ពន្លឺ	ប្រធានសម្របសម្រួលផ្នែកភាពប្រកួតប្រជែង	កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី (CAVAC)
៩	លោក កែន សិរីវឌ្ឍនា	ប្រធានសម្របសម្រួលភាគីពាក់ព័ន្ធ	កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី (CAVAC)
១០	លោក សឹង ភូសនា	ប្រធានសម្របសម្រួលផ្នែកកសិកម្ម	កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី (CAVAC)
១១	លោក សាក់ ជឿន	ទីប្រឹក្សា	គម្រោងជំរុញផលិតកម្មនិងការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជស្រូវ (RSPP)
១២	Mr. Masaru YAMAZAKI	ទីប្រឹក្សា	គម្រោងជំរុញផលិតកម្មនិងការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជស្រូវ (RSPP)
១៣	លោក អ៊ុច ចាន់ថុល	អ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវស្រូវអន្តរជាតិប្រចាំកម្ពុជា (IRRI Cambodia)
១៤	លោក ឈិត ស៊ីថា	ទីប្រឹក្សាថ្នាក់ជាតិផ្នែកវិញ្ញាបនបត្រគ្រាប់ពូជ	កម្មវិធីជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF-NIO for Rice-SDP)

ពាក្យបំព្រួញ

CA	អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ច
CAVAC	កម្មវិធីខ្សែសង្វាក់តម្លៃកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី
DCS	នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ
DFAT	ក្រសួងការបរទេសនិងពាណិជ្ជកម្មនៃប្រទេសអូស្ត្រាលី
FAO	អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ
GDA	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
IRRI	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវស្រូវអន្តរជាតិ
ISTA	សមាគមវិភាគពូជដំណាំអន្តរជាតិ
JICA	ទីភ្នាក់ងារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន
MAFF	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
PDAFF	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត
QDS	ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ (ប.គ.ព)
Rice-SDP	កម្មវិធីជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ
RSPP	គម្រោងជំរុញផលិតកម្មនិងការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជស្រូវ

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម ១

ផ្នែកទី១៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង ប.គ.ព សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ ២

១.១- អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត ប.គ.ព ២

១.២- តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត ប.គ.ព ២

១.៣- ប្រភេទពូជស្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផលិត ៥

១.៤- លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ ៥

១.៥- ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល ៥

១.៦- ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវ ៥

១.៧-ការអនុម័តមុនផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ប.គ.ព ៦

១.៨-ការផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ប.គ.ព ៦

១.៩-កម្រៃសេវាកម្ម ៦

ផ្នែកទី២៖ នីតិវិធីអនុវត្ត ប.គ.ព ៧

២.១- ការដាក់ពាក្យស្នើសុំ ៧

២.២- ហេតុផលនៃការបដិសេធ ៧

២.៣- សិទ្ធិក្នុងការប្តឹងជំទាស់ ៨

២.៤- សេចក្តីប្រកាសអំពីផែនការផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវប្រចាំរដូវ ៨

២.៥- ការកំណត់ស្រែសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល ៨

២.៦- ការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រភពគ្រាប់ពូជសម្រាប់ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជ ៨

២.៧- ការត្រួតពិនិត្យស្រែផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ ៨

២.៨- ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវ ៩

២.៩- ការវិភាគគុណភាពគ្រាប់ពូជ ១០

២.១០- សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ១០

ផ្នែកទី៣៖ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល ១២

៣.១- លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ស្រែផលិតកម្មគ្រាប់ពូជ ១២

៣.២- គម្លាតស្រែផលិតកម្មគ្រាប់ពូជ ១២

៣.៣- ប្រភេទពូជលាយ.......... ១២

៣.៤- ប្រភេទស្មៅហាមឃាត់.......... ១២

៣.៥- ប្រភេទជំងឺហាមឃាត់.......... ១៣

៣.៦- ដំណើរការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល.......... ១៣

ផ្នែកទី៤៖ ការយកសំណាកគ្រាប់ពូជនៅក្នុងឃ្លាំងសម្រាប់វិភាគគុណភាព.......... ១៤

៤.១- ឡូតិ៍គ្រាប់ពូជ និងការរៀបចំគ្រាប់ពូជក្នុងឃ្លាំង.......... ១៤

៤.២- ការរៀបចំសំណាកសម្រាប់វិភាគ.......... ១៤

ផ្នែកទី៥៖ ស្តង់ដារគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវតាមថ្នាក់.......... ១៦

ផ្នែកទី៦៖ ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ប.គ.ព.......... ១៦

ឧបសម្ព័ន្ធ.......... ១៧

ឧបសម្ព័ន្ធទី១.......... ១៨

ឧបសម្ព័ន្ធទី២.......... ២១

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣.......... ២២

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤.......... ២៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥.......... ២៧

គំនូសបំព្រួញនីតិវិធី ប.គ.ព សម្រាប់ផលិតកម្ម និងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ.......... ២៨

សន្ទានុក្រម.......... ២៩

សេចក្ដីផ្ដើម

អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) បានបោះពុម្ពសៀវភៅមគ្គុទេសក៍ស្ដីពី **ប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ** ដែលសរសេរអក្សរកាត់ **ប.គ.ព** នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦។ **ប.គ.ព** មានអត្ថប្រយោជន៍នៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួនដែលមិនទាន់មានប្រព័ន្ធធានាគុណភាពពូជដំណាំ ជាពិសេសវិស័យសាធារណៈនៅមិនទាន់មានធនធានមនុស្សនិងហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រតិបត្តិប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ជាក់គុណភាពពេញលេញ បានទូលំទូលាយនៅឡើយ។ **ប.គ.ព** ត្រូវបានអនុវត្តជោគជ័យក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ដូចជា៖ ប្រទេសហ្សាំប៊ៀ តង់សានី អ៊ុយហ្គង់ដា បង់ក្លាដែស នេប៉ាល់ និងឥណ្ឌា។

គោលនយោបាយពូជដំណាំនៅកម្ពុជា(២០១៦) ចែងថាគោលបំណងចម្បងនៃក្របខណ្ឌនិយ័តកម្ម គឺដើម្បីលើកកម្ពស់ស្តង់ដារពូជដំណាំនិងប្រភេទពូជដំណាំនៅលើទីផ្សារ ហើយក៏ដើម្បីការពារកសិករនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតចំពោះការក្លែងបន្លំដោយចេតនា។ ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ **ប.គ.ព** នៅពេលនេះ គឺជាជំហានដំបូងដើម្បីឆ្ពោះទៅរកក្របខ័ណ្ឌនិយ័តកម្មថ្មីពេញលេញស្របតាមច្បាប់និងគោលនយោបាយពូជដំណាំដែលបានរៀបចំនាពេលកន្លងមក ក៏ដូចជាជួយឱ្យឧស្សាហកម្មពូជដំណាំមានការរីកចម្រើនដើម្បីចូលរួមបង្កើនផលិតភាពផលិតកម្មកសិកម្មមួយកម្រិតថែមទៀត។

នៅក្នុងការអនុវត្ត **ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចមានតួនាទីត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មគ្រាប់ពូជនៅទីវាលចំនួន១០% នៃផ្ទៃដីផលិតកម្មសរុប តាមប្រភេទពូជនីមួយៗ និងត្រួតពិនិត្យគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវសម្រេចសម្រាប់ធ្វើអាជីវកម្មក្នុងកម្រិតអប្បបរមា១០%នៃឡូត៍គ្រាប់ពូជតាមប្រភេទពូជ និងថ្នាក់គ្រាប់ពូជនីមួយៗដោយចៃដន្យ។ រីឯអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ និងអាជីវករត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវស្របតាមស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាពត្រឹមត្រូវ ដែលចេញដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។

ផ្នែកទី១៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង ប.គ.ព សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ

១.១- អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត ប.គ.ព

១.១.១- នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ

នាយកដ្ឋានពូជដំណាំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ជាអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចថ្នាក់ជាតិជំរុញការអនុវត្ត **ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១.១.២- នាយកដ្ឋានដំណាំស្រូវ

នាយកដ្ឋានដំណាំស្រូវនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ជាអង្គភាពជំនាញក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវតាម **ប.គ.ព** ដល់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា។

១.១.៣- មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ជាអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចថ្នាក់ក្រោមជាតិចូលរួមការអនុវត្ត **ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជ នៅក្នុងដែនរាជធានី-ខេត្តសាមី។

១.១.៤- អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ

ផលិតករគ្រាប់ពូជ សំដៅដល់បុគ្គល ក្រុម ក្រុមហ៊ុន សហគមន៍កសិកម្ម សមាគម ឬ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលផលិត និងធ្វើអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជ នៅក្នុងដែនរាជធានី-ខេត្តសាមី។

១.២- តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត ប.គ.ព

១.២.១- នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ

ក្នុងក្របខណ្ឌអនុវត្ត**ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ **នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- អប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយអំពីរចនាសម្ព័ន្ធនិងនីតិវិធីនៃការអនុវត្ត **ប.គ.ព** ដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងវិស័យពូជដំណាំ
- ពិនិត្យរាល់ពាក្យស្នើសុំរបស់អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ ដើម្បីវាយតម្លៃមុនពេលអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មសម្រេចចិត្តផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ
- រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកទេសត្រួតពិនិត្យគុណភាពតាម **ប.គ.ព** ដល់មន្ត្រីនៃមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា

- គ្រប់គ្រងបញ្ជីអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជស្របច្បាប់និងប្រភេទពូជស្រូវដែលបានស្នើសុំផលិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សហការនិងសម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល និងការយកសំណាកគ្រាប់ពូជស្រូវដើម្បីវិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពីសោធន៍ វាយតម្លៃលទ្ធផលសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព **ប.គ.ព** ជូនអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ
- តាមដាននិងត្រួតពិនិត្យឃ្លាំងស្តុកនិងការធ្វើចរាចរណ៍គ្រាប់ពូជស្រូវលើទីផ្សារ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- រក្សាទុករាល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធនិងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទាំងអស់ ដើម្បីទុកជាឯកសារកាលប្បវត្តិ

១.២.២- នាយកដ្ឋានដំណាំស្រូវ

ក្នុងក្របខណ្ឌអនុវត្ត **ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ **នាយកដ្ឋានដំណាំស្រូវ** មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- បណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកទេសផលិតកម្មគ្រាប់ស្រូវតាម **ប.គ.ព** ដល់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា។

១.២.៣- មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត

ក្នុងក្របខណ្ឌអនុវត្ត **ប.គ.ព** សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ **មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត** មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ទទួលនិងបញ្ជូនរាល់ពាក្យស្នើសុំរបស់អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជស្រូវទៅ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម** សម្រាប់បន្តនីតិវិធី
- រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកទេសត្រួតពិនិត្យគុណភាពតាម **ប.គ.ព** ដល់គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យគុណភាពនៃអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ ដោយសហការជាមួយ**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
- គ្រប់គ្រងបញ្ជីអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជស្រូវស្របច្បាប់និងប្រភេទពូជស្រូវដែលបានស្នើសុំផលិត នៅក្នុងដែនរាជធានី-ខេត្តសាមី

- សហការជាមួយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពពី**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មនៅទីវាល និងការយកសំណាកគ្រាប់ពូជស្រូវសម្រាប់វិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពីសោធន៍
- តាមដាននិងត្រួតពិនិត្យឃ្លាំងស្តុកនិងការចរាចរគ្រាប់ពូជស្រូវលើទីផ្សារនៅក្នុងដែនរាជធានី-ខេត្តសាមី
- រក្សាទុករាល់ឯកសារថតចម្លងពាក់ព័ន្ធនិងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទាំងអស់ ដើម្បីទុកជាឯកសារកាលប្បវត្តិ

១.២.៤- អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ

សម្រាប់ផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវតាម **ប.គ.ព អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ**ត្រូវមានឯកសារ និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- មានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ ដែលចេញដោយ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**
- បំពេញនិងបញ្ជូនទម្រង់ពាក្យស្នើសុំព្រមទាំងឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមានចែងក្នុងទម្រង់ពាក្យស្នើសុំទៅ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**ដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈ**មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី ខេត្ត**
- ធានានិងទទួលខុសត្រូវលើគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវដែលបានផលិតនិងធ្វើអាជីវកម្ម
- ផលិតនិងធ្វើអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវស្របច្បាប់ ដែលមិនបង្កគ្រោះថ្នាក់ដោយសារជំងឺហាមឃាត់ទាំង៣(បី)ប្រភេទ និងការលាយឡំផ្សេងទៀត
- ចូលរួមនិងសហការជាមួយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យពី**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និង**មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត** ក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាលនិងការយកសំណាកគ្រាប់ពូជស្រូវសម្រាប់វិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពិសោធន៍
- បានឆ្លងកាត់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីបច្ចេកទេសផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវតាម **ប.គ.ព** ដែលរៀបចំ និងផ្តល់សេវាកម្មដោយ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ឬមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត**
- អនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវដែលបានរៀបចំដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
- មានសៀវភៅកំណត់ត្រាផលិតកម្មនិងអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ ស្របតាមគម្រូសៀវភៅដែលកំណត់ដោយ**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។

១.៣- ប្រភេទពូជស្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផលិត

ប្រភេទពូជស្រូវដែលអនុញ្ញាតឱ្យផលិតតាម **ប.គ.ព** ជាប្រភេទពូជស្រូវដែលបានចុះបញ្ជីចូលក្នុងបញ្ជីប្រភេទពូជដំណាំរបស់ជាតិ និងមិនស្ថិតនៅក្នុងបញ្ជីប្រភេទពូជដំណាំដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ឡើយ។

១.៤- លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ

លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ (ដូចជូនភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២) ជាលិខិតអនុញ្ញាតផ្លូវការដែលចេញដោយ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម** បន្ទាប់ពីបានដាក់ពាក្យស្នើសុំ និងបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ។

លិខិតអនុញ្ញាតនេះមានសុពលភាពរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចេញលិខិតអនុញ្ញាត លើកលែងតែមានការព្យួរឬការដកហូតដោយ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម** មុនពេលផុតសុពលភាព។

អ្នកផលិតគ្រាប់ដែលចង់បន្តផលិតកម្មនិងធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ ត្រូវស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែ មុនផុតសុពលភាព។

១.៥- ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល

ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវតាម **ប.គ.ព** ត្រូវឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យទីវាលយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន២(ពីរ)ដងក្នុងអំឡុងរដូវកាលដាំដុះនីមួយៗ គឺលើកទី១នៅក្នុងដំណាក់កាលមុនពេលចេញផ្កា និងលើកទី២នៅក្នុងដំណាក់កាលដាក់ម្សៅ។ ការត្រួតពិនិត្យត្រូវធ្វើឡើងដោយចៃដន្យយ៉ាងតិចបំផុត**១០%**នៃផ្ទៃដីផលិតកម្មសរុបតាមប្រភេទពូជនិងថ្នាក់គ្រាប់ពូជនីមួយៗ។ ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាលនីមួយៗត្រូវយកសំណាកទំហំ**១ម៉ែត្រ x ១ម៉ែត្រ** ចំនួន**១០(ដប់)សំណាក** ដែលត្រូវជ្រើសរើសដោយចៃដន្យ ដោយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាព។ របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាលត្រូវរៀបចំភ្លាមៗ និងបញ្ជូនមក**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មសម្រាប់បន្តនីតិវិធី។

១.៦- ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពគ្រាប់ពូជស្រូវ

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពត្រូវយកសំណាកដោយចៃដន្យយ៉ាងតិច១០%នៃបរិមាណគ្រាប់ពូជកែច្នៃរួចសរុប តាមប្រភេទពូជនិងថ្នាក់គ្រាប់ពូជនីមួយៗរបស់អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ។ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពត្រូវបញ្ជូនសំណាកគ្រាប់ពូជស្រូវសម្រាប់វិភាគគុណភាពទៅមន្ទីរពិសោធន៍ជាតិកសិកម្ម ឬមន្ទីរពិសោធន៍ដែលទទួលស្គាល់ដោយ **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**។ លទ្ធផលវិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពិសោធន៍នឹងត្រូវបញ្ជូនមក**នាយកដ្ឋានពូជដំណាំ**នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ដើម្បីបន្តនីតិវិធី។

១.៧-ការអនុម័តមុនផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ប.គ.៣

ផ្អែកលើរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល និងលទ្ធផលវិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពិសោធន៍ **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**នឹងសម្រេចចិត្តអនុញ្ញាតផ្តល់អនុសាសន៍កែតម្រូវ ឬបដិសេធផ្តល់ជូនស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព **ប.គ.៣** ដល់អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ។ **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**នឹងជូនដំណឹងស្តីពីការសម្រេចចិត្តដល់អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី**៥(ប្រាំ)ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ** បន្ទាប់ពីទទួលបានលទ្ធផលពីមន្ទីរពិសោធន៍។

១.៨-ការផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ប.គ.៣

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មផ្តល់ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព **ប.គ.៣** ជូន**អ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ** ដោយផ្អែកទៅលើបរិមាណគ្រាប់ពូជស្រូវសរុបដែលបានស្នើសុំនៅក្នុងទម្រង់(ខ)។ ស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព **ប.គ.៣** ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងបាវវេចខ្ចប់គ្រាប់ពូជស្រូវសម្រាប់លក់ គឺអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់បានតែ១(មួយ)ដង។

១.៩-កម្រៃសេវាកម្ម

ការចំណាយលើការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ និងការវិភាគគុណភាពនៅមន្ទីរពិសោធន៍ត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ។ ដោយឡែក ការចំណាយសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្មទីវាល ការចុះយកសំណាកគ្រាប់ពូជស្រូវសម្រាប់វិភាគគុណភាព និងស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព **ប.គ.៣** ត្រូវកំណត់ដោយ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**។ រាល់ការចំណាយតាមប្រភេទប្រតិបត្តិការនីមួយៗខាងលើគឺជាបន្ទុករបស់**អ្នក ផលិតគ្រាប់ពូជ**។

ផ្នែកទី២៖ នីតិវិធីអនុវត្ត ប.គ.៣

២.១- ការដាក់ពាក្យស្នើសុំ

២.១.១- អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំផលិតនិងធ្វើអាជីវកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវតាម **ប.គ.៣** ត្រូវមានផ្ទៃដីអប្បបរមាសម្រាប់ផលិតកម្មតាមប្រភេទពូជ និងថ្នាក់គ្រាប់ពូជនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

ថ្នាក់គ្រាប់ពូជ	គ្រាប់ពូជគ្រឹះ	គ្រាប់ពូជចុះបញ្ជី	គ្រាប់ពូជវិញ្ញាបនបត្រ
ផ្ទៃដីផលិតកម្មសម្រាប់ប្រភេទពូជនីមួយៗ	០,២០ ហ.ត	០,៥០ ហ.ត	៥,០០ ហ.ត

២.១.២- អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបំពេញទម្រង់ពាក្យស្នើសុំសម្រាប់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ ដូចមានភ្ជាប់ក្នុង**ឧបសម្ព័ន្ធទី១** និងដាក់ជូន**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**ឱ្យបានយ៉ាងតិច**៣(បី)ខែ** មុនកាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវរបស់ខ្លួន។

២.១.៣- អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំអាចដាក់សំណើដោយផ្ទាល់នៅ**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម** ឬនៅ**មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត**ដែលខ្លួននឹងផលិតគ្រាប់ពូជស្រូវ។ ការបញ្ជូនឯកសារច្បាប់ដើមមក**អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម** និងការបញ្ជូនឯកសារច្បាប់ចម្លងទៅ**មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានីខេត្ត**ពាក់ព័ន្ធត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល**៥(ប្រាំ)ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ**បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យស្នើសុំ។

២.១.៤- **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**ត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈ**មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត** អំពីលទ្ធផលនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងរយៈពេល**២០(ម្ភៃ)ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ** បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យស្នើសុំ។ **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**នឹងផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំ(ដូចមានភ្ជាប់ក្នុង**ឧបសម្ព័ន្ធទី២**)ដែលមានសុពលភាពរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចេញលិខិតអនុញ្ញាតនេះ នៅពេលដែលអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌតម្រូវ លើកលែងតែមានការព្យួរ ឬការដកហូតមុនកាលបរិច្ឆេទផុតសុពលភាព ដោយសារការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរនៃអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ។ ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំមិនបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌតម្រូវ **អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម**ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការកែតម្រូវដើម្បីបន្ត ឬបញ្ចប់ទាំងស្រុងនូវនីតិវិធី។

២.២- ហេតុផលនៃការបដិសេធ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មអាចបដិសេធការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពូជដំណាំដល់អ្នកស្នើសុំដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានមួយឬច្រើនដូចខាងក្រោម៖

- មិនមានភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីជំនាញនិងបទពិសោធន៍នៅក្នុងផលិតកម្មគ្រាប់ពូជស្រូវ(ឧទាហរណ៍៖ មិនបានជូនភ្ជាប់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់អំពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចសន្យាផលិតកម្មគ្រាប់ពូជកន្លងមក។ល។)
- ព័ត៌មានមិនពេញលេញ ឬមិនពិតនៅក្នុងខ្លឹមសារនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំ។